

ФУНКЦІЇ КОНТРОЛЮ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Одним з шляхів поліпшення якості освіти, ефективного управління підготовкою фахівців у вищій школі є підвищення рівня здійснюваного контролю формування компетентностей студентів. Відповідно до думки вчених, контроль професійної підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти виконує ряд функцій.

Коригувальна функція контролю формування компетентностей студентів полягає у виявленні рівня їх сформованості у кожного студента з метою внесення змін до навчального процесу відповідно з особливостями кожного студента, при цьому необхідно використовувати як традиційні, так і сучасні технології контролю.

Попереджувальна функція контролю дозволяє студентам зробити акцент на пропонованих викладачем вимогах, а також на вивченому матеріалі з дисципліни. Ця функція дає можливість виявити готовність до проведення контролюючих заходів, ступінь володіння матеріалом, визначити недоробки в засвоєнні матеріалу і ліквідувати їх.

Навчальна функція контролю сформованості компетентностей студентів забезпечується системою сучасних контрольних завдань. Реалізація цієї функції здійснюється завдяки використанню сучасних форм контролю, наприклад, ділової гри, есе, веб-квесту, портфоліо. Завдяки їм забезпечується успішне просування студентів у пізнавальній сфері, активізація роботи з пошуку, вивчення та засвоєння нового навчального матеріалу.

Узагальнююча функція контролю полягає у виявленні рівня сформованості компетентностей студентів після закінчення вивчення окремого розділу (в кінці теми, модуля, семестру, року). Ця функція контролю носить узагальнюючий, комплексний характер.

Розвиваюча функція контролю сформованості компетентностей студентів сприяє розвитку їх особистісних якостей, формування пізнавальних здібностей, створення умов для саморозвитку творчої індивідуальності та розкриття творчого потенціалу.

Виховна функція контролю сформованості компетентностей студентів зачіпає їх емоційну сферу особистості, сприяє вихованню у студентів ряду позитивних якостей. Завданням виховної функції є формування відповідального ставлення до результатів своєї навчальної діяльності, привчання учнів до систематичної аудиторної і самостійної роботи. Реалізація виховної функції контролю сформованості компетентностей студентів полягає в самодисципліні, самоорганізації, самоконтролі та саморефлексії.

Оціночно-діагностична функція контролю дозволяє своєчасно встановити рівень сформованості компетентностей студента. Ця функція реалізується за допомогою формування критеріїв оцінки рівня сформованості компетентностей студентів. Її завданням є перевірка, виявлення, вимір і оцінка рівня сформованості. Здійснення оціночно-діагностичної функції контролю реалізується за допомогою виставлення оцінки навчальної діяльності студентів, яка є мотивацією в освоєнні навчального матеріалу.

Мотиваційна функція контролю сформованості компетентностей студентів забезпечує підтримку інтересу до досліджуваного предмета. Вона стимулює подальше вивчення предмета. Для більшості студентів позитивні результати контролю сформованості їх компетентностей викликають позитивне ставлення до навчальної праці і бажання бути успішними.

Функція встановлення зворотного зв'язку реалізується за допомогою отримання викладачем інформації про хід освітнього процесу, що є необхідною умовою його вдосконалення. У процесі контролю відбувається встановлення діалогу, обмін думками, позиціями між викладачами та студентами.

Інформаційна функція контролю сформованості компетентностей студентів забезпечує відкриту інформацію щодо форм, методів контролю, критеріїв оцінки, що міститься в друкованих та Інтернет-джерелах, де можна знайти додаткові контролюючі матеріали для підготовки до різних видів контролю.

Плануюча функція контролю сформованості компетентностей студентів дозволяє досягати ефективності в плануванні засвоєння навчального матеріалу і використанні ефективних методів і форм контролю в викладацькій діяльності. Реалізація цієї функції забезпечується аналізом і синтезом раніше засвоєного матеріалу, його повторенням і закріпленням.

Диференційована функція «контролю» полягає в диференційованому використанні методів, форм, видів контролю, залежно від рівня сформованості компетентностей студентів, часу проведення контролю.

Емоційно-рефлексивна функція контролю «полягає у вираженні загальної думки і судження про студента, а також про виконану ним навчальну роботу. Це судження може виражатися згодою, схваленням, підбадьоренням, зауваженням, запереченням, осудженням. Основним принципом реалі-

зації емоційно-рефлексивної функції контролю сформованості компетентностей студентів є принцип гуманізації педагогічної взаємодії, оскільки особистість виховується особистістю.

Прогностична функція контролю полягає в здатності виробити науково обґрунтовані прогнози про подальші шляхи професійного розвитку особистості студента, його самореалізації, самовдосконалення. Прогностична функція контролю дозволяє більш точно сформулювати цілі навчання і створити модель очікуваного результату.

Вміле володіння викладачем різними видами контролю залежно від функції, які він виконує, сприяє підвищенню якості навчання.

РАДКЕВИЧ ОЛЕКСАНДР

Інститут професійно-технічної освіти НАПН України (м. Київ)

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ MICROSOFT «TO DO» У ПЛАНУВАННІ ПРОЄКТНИХ ЗАВДАНЬ

Успішна професійна діяльність педагогічних працівників закладів професійної освіти неможлива без системного і послідовного виконання проєктних завдань. Це надзвичайно важливо в контексті сучасних підходів до підготовки майбутніх фахівців для різних галузей економіки.

Для повноцінного розуміння специфіки програмного забезпечення «To Do» необхідним є оволодіння викладачами і майстрами виробничого навчання закладів професійної освіти знаннями щодо поширення персональної інформації шляхом використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій [2; 3; 8], зокрема в розрізі євроінтеграційних процесів та сучасних підходів до професійного розвитку викладачів і тренерів професійних шкіл в країнах Європейського Союзу [9]. Не менш важливим, на думку В. Радкевич, є здійснення модернізаційних змін у професійній освіті і, зокрема, професійної підготовки майбутніх фахівців на основі інноваційних технологій навчання, які активно використовуються в зарубіжній освітній практиці [4]. У цьому контексті, як стверджує вчена, важливу роль відіграють інформаційно-комунікаційні технології, а особливо програмне забезпечення Microsoft «Project», «Planner», «To Do».

Застосування означеного програмного забезпечення сприяє формуванню нових компетентностей майбутніх фахівців для належного та послідовного виконання ними своїх функцій, що розкривається в працях Р. Зозуляк-Слущик [6]. Використання сучасних інформаційних технологій позитивно впливає на підвищення рівня соціалізації фахівців на сучасному ринку праці. Важливі аспекти такої соціалізації висвітлено в працях Л. Базиль, В. Орлова [7]. Сучасні підходи до розвитку професійної освіти в Україні та основі досвіду країн Євросоюзу охарактеризовано О. Бородієнко, Л. Пуховською, С. Леу та ін. [5].

Ураховуючи специфіку професійної діяльності педагогічних працівників закладів професійної освіти, складно утримати в пам'яті величезні масиви інформації, пов'язаної з власними професійними обов'язками. Для розв'язання цієї проблеми було розроблено безкоштовний програмний додаток під назвою «To Do» для телефонів, комп'ютерів та іншої ЕОМ техніки (операційні системи Android, Windows, iOS). Його ціллю є створення списків завдань, котрі допомагають упорядкувати структуру освітнього процесу. Програмне забезпечення «To Do» (рис. 1) представляє собою планувальник проєктних завдань для успішного їх виконання. Воно зручне для персонального менеджменту та тайм менеджменту педагогічних працівників, адже надає широкі можливості для розв'язання професійних завдань із застосуванням обов'язкових для виконання списків [1].

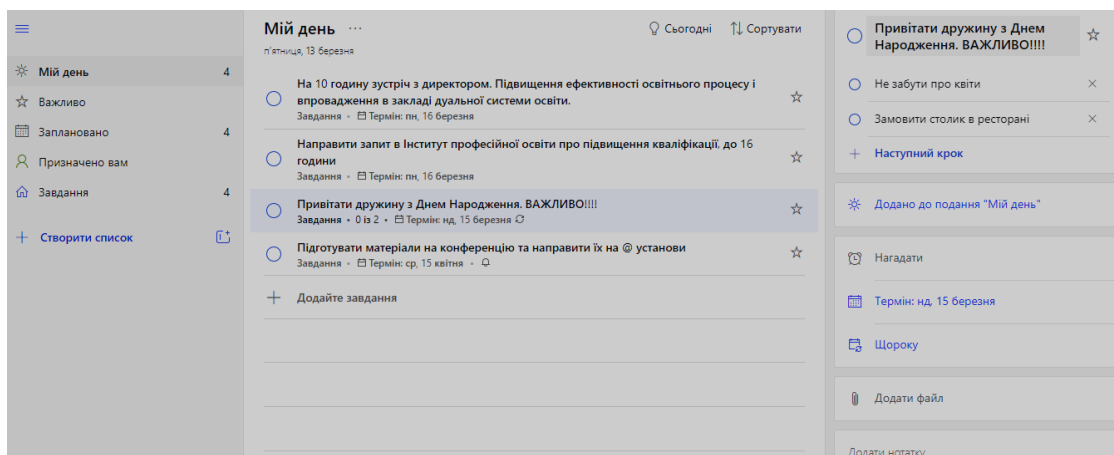

Рис. 1. Робоча панель програмного забезпечення «То До»